

การออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพสำหรับเด็กเล็ก

อ.เขมชาติ ภูประเสริฐ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

e-mail: khemchote_p@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพสำหรับเด็กเล็ก ซึ่งในช่วงวัย 5 ขวบปีแรกของเด็กเป็นช่วงที่สำคัญที่สุด และต้องการความเอาใจใส่อย่างมาก เพราะเป็นช่วงวัยที่มีการเติบโตที่รวดเร็วและมีพัฒนาการในหลายด้าน หากเด็กไม่ได้รับการดูแลและการส่งเสริมพัฒนาการตามวัยที่เหมาะสม จะส่งผลกระทบต่อความสามารถ อุนิสัย และบุคลิกภาพของเด็ก ดังประโยคที่กล่าวว่า “เด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า” ทำให้เราได้มองเห็นถึงบทบาทสำคัญในวันหน้าของเด็กที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นในการศึกษานี้จึงได้รวบรวมและสรุปสาระทฤษฎีแนวคิดด้านพัฒนาการและจิตวิทยาเด็ก เพื่อนำมาผสมผสานร่วมกับการออกแบบทางสภาพแวดล้อมกายภาพ ซึ่งในการศึกษาได้นำเสนอแนวทางการออกแบบกายภาพที่สอดคล้องกับพัฒนาการในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านสมองและสติปัญญา และด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ และสัมพันธ์กับจิตวิทยาเด็ก การศึกษาพัฒนาการและจิตวิทยาเด็กเป็นความรับผิดชอบที่สถาปนิกและผู้เกี่ยวข้องในการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพสำหรับเด็กต้องคำนึงถึง เพื่อให้ผู้ใช้งานหลักของพื้นที่หรืออาคารนั้นก็คือ “เด็ก” ได้มีสภาพแวดล้อมที่ดีและส่งเสริมพัฒนาการให้พวกเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อครอบครัว สังคม และพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

Abstract

The aim of this article is to find the approach of physical environment for children. Because, the most important moment for kids is the first five years which they need very good care as they have fast growth and various development. Lacking of caring and encouraging development of children in proper age affects their abilities, characteristics, and personalities. As can be seen in the everlasting sentence, “current kids will become adults in the future”, we could see the future important roles of children. They will lead their societies and countries move on. Therefore, this article collects and concludes theories of children development and psychology to integrate with physical environment design. Moreover, the study also suggests the approach of physical design according to three parts of development which are body, brain & intelligence, and emotion & personality, which are related to children psychology. To do the physical environment design for children, architects and designing team should have responsibility to concern about their development and psychology as kids are the main users of building or space, which promote them to become quality adults of their families, societies, and countries in the future.

คำสำคัญ : เด็ก / สภาพแวดล้อมกายภาพ / การออกแบบ

Keywords : Children / physical environment / Design